

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 506/2016-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 193/2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 193/2012 porušené boli.

2. Okresnému súdu Pezinok prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 193/2012 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] finančné zadostučinenie n e p r i z n á v a .

4. Okresný súd Pezinok j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia spolu v sume 303,04 € (slovom tristotri eur a štyri centy) na účet jej advokátky JUDr. Emílie Korčekovej, L. Novomeského 2631/25, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 506/2016-21 zo 17. augusta 2016 prijal v časti sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 193/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že má postavenie navrhovateľky v napadnutom konaní (o náhradu škody a nemajetkovej ujmy) proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. V tomto konaní boli podľa nej porušené jej označené práva, pretože okresný súd *„od počiatku nekoná sústredene a efektívne a koná vyslovene s tendenčným úmyslom kompenzačné konanie zastaviť“*.

3. Sťažovateľka poukazuje na to, že na pojednávaní 17. decembra 2013 zobrala svoj návrh čiastočne späť (čo sa týka sumy 84,51 €), ale okresný súd o tomto jej návrhu rozhodol

až 23. júla 2015, teda s odstupom 1 roku a 7 mesiacov. Uznesením z 24. júla 2015 okresný súd zmätočne zaviazal sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku v sume 20 €, a to pod hrozbou zastavenia konania, preto podala proti tomuto uzneseniu 21. augusta 2015 odvolanie. Tento úkon, ako aj výzvu v súvislosti s predvolaním na pojednávanie 9. decembra 2015, súčasťou ktorej bolo oznámenie, že ak sa nedostaví, bude jej uložená poriadková pokuta, resp. bude predvedená, vníma sťažovateľka „za nebezpečné a nedôstojné, neetické“ konanie zo strany okresného súdu.

4. Dňa 9. decembra 2015 podala u predsedu okresného súdu „sťažnosť na prietahy“, ale predseda okresného súdu ju riadne nevybavil a neboli prijaté žiadne opatrenia na nápravu v jej veci, hoci túto sťažnosť nebola povinná ani využiť (judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej len „ESLP“, pozn.). Dňa 30. marca 2016 sa uskutočnilo pojednávanie za účasti sťažovateľky, ale okresný súd vo veci nerozhodol. Napadnuté konanie trvá už 3 roky a 7 mesiacov, čo je podľa sťažovateľky neprípustné a neakceptovateľné. Poukazuje tiež na to, že kompenzačné konanie, ktoré nebolo rozhodnuté do 11 mesiacov, považoval ESLP za neprímerane dlhé, pretože tieto konania sa posudzujú prísnejšie (napr. rozhodnutia ESLP Cocchiarella proti Taliansku, sťažnosť č. 6488/01, Sartory proti Francúzsku, sťažnosť č. 40589/07, Golha proti Českej republike, sťažnosť č. 7051/06 a podobne).

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyslovil, že jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, a tiež sa domáha aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 3 700 € a úhrady trov konania v sume 303,04 €.

6. Na základe výzvy ústavného súdu sa v predmetnej veci vyjadril predseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr. 3141/2016 z 19. septembra 2016, v ktorom okrem iného uviedol: „Žaloba bola súdu doručená dňa 11.09.2012 a bola pridelená na konanie a rozhodnutie do odd. C, kde zákonnou sudkyňou bola JUDr. Michaela Štiglicová. Sudkyňa

avizovala svoju zaujatost' a požiadala o vylúčenie z prejednávania veci, čomu predseda súdu vyhovel.

Dňom 19.09.2012 bola vec pridelená JUDr. Michaele Královej. Vo veci bolo vytýčených 9 pojednávanií, z toho v 6-tich prípadoch požiadala Žalobkyňa o odročenie pojednávania a súd jej vyhovel. Dňa 03.05.2016 súd uznesením č.k. 5C 193/2012-160 zastavil konanie z dôvodu zistenia, že na Okresnom súde Bratislava I., prebieha vo veci totožné konanie, čo do okruhu strán a predmetu konania, pričom toto konanie bolo začaté dňa 09.01.2012, teda skôr. O tejto skutočnosti žalobkyňa tunajší súd neinformovala, žalobkyňa podala proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie.

Som toho názoru, že vo veci došlo k prietahom v konaní, ktoré boli spôsobené konaním žalobkyne, nakoľko napriek snahe súdu vytýčiť pojednávanie a riadne vec prejednať sa opakovane ospravedlňovala z rôznych dôvodov. Súdu neposkytla zásadnú informáciu a t.j., že vo veci prebieha celkom totožné konanie začaté skôr, pred Okresným súdom Bratislava I. Túto, pre konanie zásadnú informáciu, súd nemal objektívne odkiaľ zistiť. Túto skutočnosť súd zistil z predložených listinných dôkazov až dodatočne. Sťažnosť [REDAKOVANÉ] voči namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, považujem za nedôvodnú.“

7. Sťažovateľka na vyjadrenie okresného súdu, v ktorom okresný súd označil za príčinu vzniknutých prietahov práve ju, vôbec nereagovala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, len podaním z 8. augusta 2016 doručeným ústavnému súdu až 3. októbra 2016 oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od uskutočnenia verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci.

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vo veci sťažnosti sťažovateľky upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

9. Ústavný súd na základe sťažnosti a k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a spisu okresného súdu zistil tieto podstatné úkony okresného súdu a strán tohto sporu:

Sťažovateľka doručila okresnému súdu 11. septembra 2012 návrh na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (bod 2). Okresný súd 27. septembra 2012 vyzval odporcu na vyjadrenie k návrhu a 3. novembra 2012 určil termín pojednávania na 4. apríl 2013, ktoré bolo odročené na 19. septembra 2013, pretože strany sporu ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu kolízií s inými pojednávaniami na iných všeobecných súdoch.

Dňa 4. augusta 2013 zástupca sťažovateľky (manžel) podal elektronicky námietku zaujatosti zákonnej sudkyne JUDr. Michaely Královej a 5. septembra 2013 na základe zmeny rozvrhu práce okresného súdu sa vo veci stala zákonnou sudkyňou JUDr. Petra Priečinská. Dňa 19. septembra 2013 sa konalo pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnili aj napriek doručeniu predvolania 2. septembra 2013 sťažovateľka a ani jej zástupca, okresný súd vypočul zástupcu odporcu a pojednávanie odročil na 17. december 2013. Dňa 17. decembra 2013 zástupca sťažovateľky vzal návrh v časti 84,51 € späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Sťažovateľku jej zamestnávateľ [REDAKOVANÉ] na pojednávanie neuvolnil z dôvodu nedostatku zamestnancov.

Dňa 21. marca 2014 zástupca sťažovateľky ospravedlnil jej neúčast' na pojednávaní 25. marca 2014 z dôvodu starostlivosti o maloletú dcérku po prepustení z nemocnice (otras mozgu) a súčasne požiadal o doručenie zápisnice z pojednávania. Pojednávanie bez účastníkov bolo odročené na 19. jún 2014 a 9. júna 2014 sťažovateľka oznámila, že sa nemôže zúčastniť na pojednávaní 19. júna 2014, a taktiež uviedla, že „v čase vytýčeného termínu pojednávania nie je možné zabezpečiť účasť môjho právneho zástupcu pre prekážky osobného charakteru. V prípade možnosti žiadam pojednávanie odročiť na iný termín“, bližšie dôvody však nešpecifikovala. Pojednávanie 19. júna 2014 pre neúčast' účastníkov okresný súd odročil na 25. november 2014. V spise je na č. 1. 74 výpis z Ústavu na výkon

väzby Bratislava, v ktorom je uvedené, že zástupca sťažovateľky je vo väzbe od 12. apríla 2016 – konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5 T 52/2009. Dňa 26. septembra 2014 okresný súd zisťoval, či je zástupca sťažovateľky stále vo väzbe a či sa môže zúčastniť pojednávania a ten 13. októbra 2014 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávani z dôvodu, že sa v súčasnosti nachádza nezákonne vo väzbe. Dňa 14. októbra 2014 okresný súd zrušil termín pojednávania a 31. októbra 2014 určil termín pojednávania na 9. marec 2015.

Dňa 23. februára 2015 bolo doručené okresnému súdu ospravedlnenie sťažovateľky, že v dňoch 6. až 9. marca 2015 sa v rámci školských prázdnin bude nachádzať s mal. synom v [REDAKOVANÉ], s potvrdením z 19. februára 2015 o zaplatení letenky v sume 438 € od cestovnej kancelárie pre sťažovateľku a syna [REDAKOVANÉ]. Z ohľadom na uvedené ospravedlnila aj neúčast' svojho zástupcu, ktorý však do [REDAKOVANÉ] necestoval, resp. nie je na potvrdení o zaplatení letenky uvedený (predvolanie na pojednávanie prevzala sťažovateľka a jej zástupca už 18. februára 2015, pozn.) - č. 1. 82. Dňa 9. marca 2015 okresný súd pojednávanie odročil z dôvodu neúčasti sťažovateľky a odporcu na 29. jún 2015.

Dňa 4. júna 2015 sťažovateľka oznámila okresnému súdu, že nesúhlasí so späťvzatím návrhu v časti o zaplatenie sumy 84,51 €, ktorý urobil jej zástupca na pojednávani 17. decembra 2013, vzhľadom na to, že k tomu ešte nebola vypočutá, nemohla sa vyjadriť. Dňa 29. júna 2015 sa konalo pojednávanie (sťažovateľka neprítomná z dôvodu, že ju zamestnávateľ znovu neuvolnil z dôvodu nedostatku pracovníkov), okresný súd vypočul zástupcu sťažovateľky a odporcu a pojednávanie odročil na 9. december 2015. Dňa 6. júla 2015 okresný súd vyžiadal súvisiaci spis sp. zn. 5 C 193/2012 z Okresného súdu Bratislava I, výzvu zopakoval 24. júla 2015, 18. februára 2016 a 13. apríla 2016. Dňa 23. júla 2015 okresný súd konanie v časti zaplatenia náhrady škody v sume 84,51 € zastavil a vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku v sume 20 €, avšak po podaní odvolania okresný súd 8. septembra 2015 zrušil vyrubenie súdneho poplatku za návrh (konanie bolo podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov oslobodené) a následne Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4 Co 540/2015 z 30. novembra 2015 potvrdil uznesenie okresného súdu z 23. júla 2015. Pojednávanie sa 9. decembra 2015 nekonalo, pretože spis sa nachádzal na odvolacom súde a sťažovateľka

podala okresnému súdu (k rukám predsedu) námietku a žiadala okresný súd vysvetliť, prečo nariadil pojednávanie, keď vedel, že pojednávanie sa bude odročovať vzhľadom na jej podané odvolanie. Dňa 9. decembra 2015 okresný súd pojednávanie odročil na 30. marec 2016. Dňa 20. januára 2016 okresný súd vyzval zástupca sťažovateľky oznámiť, či možno považovať podania sťažovateľky z 9. a 22. decembra 2016 ako námietku zaujatosti, a podaním z 11. februára 2016 zástupca sťažovateľky okresnému súdu oznámil, že na to nemôže odpovedať, pretože sťažovateľku vo veci predmetných podaní nezastupuje, nech sa preto obráti priamo na ňu (splnomocnenie je všeobecné na č. 1. 14, pozn.). Dňa 30. marca 2016 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí sťažovateľky a jej zástupcu odročené na 23. máj 2016. Dňa 3. mája 2016 okresný súd konanie zastavil z dôvodu litispendencie, pretože zistil, že predmet konania je totožný s iným konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 5/2012, ktoré bolo začaté skôr. Dňa 8. júna 2016 sťažovateľka, zastúpená už advokátkou JUDr. Korčekovou, podala odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania, 20. júna 2016 okresný súd zaslal jej odvolanie na vyjadrenie odporcovi a vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podanie odvolanie v sume 20 €. *Vec nie je dosiaľ právoplatne skončená.*

III.

10. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní.

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

13. Ústavný súd si pri výklade „základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru EStP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

14. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

15. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z Občianskeho súdneho poriadku, ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti vychádza zo zásad čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP). Podľa čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“, resp. podľa § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

16.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na náhradu škody voči štátu podľa osobitného zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (obdobne I. ÚS 271/2016). Ústavný súd po preštudovaní spisu nepovažuje vec za právne a ani skutkovo zložitú. Okresný súd sa tiež k tomuto kritériu bližšie nevyjadril. Doterajšia dĺžka konania podľa názoru ústavného súdu teda nebola závislá od zložitosti veci.

16.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria – správania sťažovateľky v predmetnom konaní ústavný súd po preskúmaní spisu v predmetnej veci zistil, že sťažovateľka naozaj svojím správaním prispela k predĺženiu tohto konania, ako to uviedol aj okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti, pričom sťažovateľka toto tvrdenie okresného súdu ani vo svojom vyjadrení nijako nerozporovala. Prvé pojednávanie bolo odročené 4. apríla 2013 pre neúčast' strán sporu z dôvodu kolízií s inými pojednávaniami, druhého pojednávania 19. septembra 2013 sa sťažovateľka a jej zástupca nezúčastnili bez ospravedlnenia. Tiež sa nezúčastnili ani ďalších pojednávanií (25. marca 2014, 19. júna 2014 a podobne) a z tohto dôvodu okresný súd odročil tieto pojednávania na iné termíny. Sťažovateľka nepresvedčila ústavný súd o jej záujme na skončení veci, pretože opak je pravdou. Svedčí o tom skutočnosť, že aj keď trvala na tom, aby ju okresný súd vypočul, jej neúčast' (resp. neúčast' jej zástupcu – manžela) na pojednávaní 9. marca 2015 vyvoláva taký pocit, že sťažovateľka sa v skutočnosti pojednávaniam účelovo vyhýbala. Predvolanie na toto pojednávanie bolo doručené sťažovateľke a jej zástupcovi ešte 18. februára 2015, a aj keď vedela o termíne konania, 23. februára 2015 následne okresnému súdu oznámila, že 6. až 9. marca 2015 sa v rámci školských prázdnin bude nachádzať s mal. synom v [REDAKOVANÉ] (potvrdenie o zaplatení letenky bolo realizované sťažovateľkou až 19. februára 2015, teda o jeden deň neskôr, ako jej bolo doručené predvolanie). Z uvedeného dôvodu ospravedlnila aj neúčast' svojho zástupcu, ktorý však do [REDAKOVANÉ] s nimi lietadlom necestoval, pretože nebol na potvrdení o zaplatení letenky uvedený. Dňa 4. júna 2015 tiež sťažovateľka okresnému súdu oznámila, že nesúhlasí so späťvzatím návrhu v časti o zaplatenie sumy 84,51 €, ktorý urobil jej zástupca na pojednávaní 17. decembra 2013, vzhľadom na to, že k tomu ešte

nebola vypočítaná a nemohla sa vyjadriť (čo v kontexte uvedených skutočností v bode 10) zakladá pochybnosti o tom, či sťažovateľka naozaj pripisovala veľký význam svojmu sporu, ak sa o kroku svojho zástupcu s ním predtým neporadila. Obdobne 29. júna 2015 sa konalo pojednávanie, na ktorom opätovne sťažovateľka nebola prítomná z dôvodu, že ju zamestnávateľ druhýkrát neuvolnil z dôvodu nedostatku pracovníkov, a tak muselo byť pojednávanie odročené. Prvýkrát (a aj poslednýkrát) sa sťažovateľka zúčastnila pojednávania až v marci 2016, teda po 3 a pol roku od začatia konania.

Tieto obštrukcie zo strany sťažovateľky a jej zástupcu (pozri tiež bod 9) iba zbytočne predlžovali toto konanie, a preto ústavný súd sťažovateľke nepriznal finančné zadost'učinenie.

16.3 V rámci hodnotenia prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní z hľadiska tretieho kritéria ústavný súd konštatuje, že okresný súd naozaj nerozhodol včas o návrhu zástupcu sťažovateľky zo 17. decembra 2013 (po takmer roku a 7 mesiacoch) a až po štyroch rokoch rozhodol o zastavení konania (čo možno pripísať jeho neefektívnej činnosti), avšak na druhej strane sťažovateľka sama neskôr nesúhlasila so zastavením konania, ktoré predniesol jej zástupca (manžel). Podávaním rozporných návrhov a ich neopodstatnených námietok, na ktoré okresný súd musel reagovať, sa konanie teda zbytočne predlžovalo. Okresný súd priebežne nariad'oval aj pojednávania, ale tie neskôr pre neúčast' strán sporu musel odročovať. Ústavný súd nezistil väčšie obdobia jeho nečinnosti, ktoré by stáli za zmienku bližšie spomenúť, avšak nemohol prehliadnúť to, že kompenzačné konanie nie je ani po štyroch rokoch ešte právoplatne skončené.

17. Vzhľadom na už uvedené dôvody preto ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 193/2012 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

18. Ústavný súd zároveň prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa čl. 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn.

5 C 193/2012 bez zbytočných prietáhov, lebo konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené (bod 2 výroku tohto rozhodnutia). Ak by však odvolací súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zastavení konania, tento príkaz konať bude už vo vzťahu k okresnému súdu bezpredmetný.

19. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

20. Sťažovateľka žiadala aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 700 € od okresného súdu z dôvodov uvedených v jej sťažnosti (s. 7), t. j. 1 000 € za každý rok stavu právnej neistoty.

21. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

22. Podľa názoru ústavného súdu zvyčajne by prichádzalo v takýchto prípadoch do úvahy aj priznanie finančného zadosťučinenia, ale na druhej strane v okolnostiach danej veci nepovažoval za opodstatnené sťažovateľke toto finančné zadosťučinenie priznať, pretože jej podiel na predĺžení konania (pozri bod 16.2) bol zjavný. Ústavný súd preto rozhodol, že na ochranu jej práv postačuje iba vyslovenie ich porušenia, príkaz okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov (ak odvolací súd zruší rozhodnutie prvostupňového súdu) a úhrada trov konania. Ústavný súd teda v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde nevyhovel časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie v požadovanej sume (bod 5 výroku rozhodnutia).

23. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou. Sťažovateľka si uplatnila trovy konania spolu v sume 303,04 €.

24. Keďže táto suma trov právneho zastúpenia je vypočítaná v zmysle príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ústavný súd jej priznal trovy v požadovanej výške za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia) uskutočnené v roku 2016 vrátane režijného paušálu. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný vyplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (bod 4 výroku rozhodnutia).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 12. októbra 2016